

Notat om domme og afgørelser fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol fra oktober 2011

Portmann mod Schweiz (dom af 11. oktober 2011). Det udgjorde ikke en krænkelse af EMRK artikel 3 (*forbud mod tortur*), at schweizisk politi, i forbindelse med anholdelse og transport af en særdeles farlig flugtfange, havde trukket en hætte over hovedet på ham i ca. 2 timer. Domstolen lagde vægt på, at anvendelsen af tildækningen alene var anvendt med henblik for at passivisere klager, der var meget aggressiv, samt sikre politibetjentenes anonymitet.

Ahorangeze mod Sverige (dom af 27. oktober 2011). Klager, der er fra Rwanda og tilhører hutu-stammen, havde siden 2001 opholdt sig i Danmark som flygtning. I 2007 anmodede de rwandiske myndigheder Danmark om at udlevere klager, som var mistænkt for folkemord og forbrydelser mod menneskeheden. De danske myndigheder afviste at udlevere klager på grund af manglende beviser. I 2008 blev klager, der var flyttet til Sverige, anholdt på baggrund af en ny udleveringsanmodning. Efter at sagen havde været forelagt den svenske højesteret, besluttede Sveriges regering i 2009 at udlevere klager til Rwanda. Klager indbragte sagen for Menneskerettighedsdomstolen, idet han gjorde gældende, at udleveringen ville være i strid med både EMRK artikel 3 (*forbud mod tortur*) og EMRK artikel 6 (*ret til retfærdig rettergang*). Domstolen fandt det ikke godtgjort, at klager ville risikere forfølgelse i Rwanda som følge af sit stammetilhørsforhold. Domstolen lagde endvidere vægt på, at bl.a. FN havde undersøgt det fængsel, hvor klager skulle afsone sin straf og fundet, at det levede op til internationale standarder. Udleveringen af klager til Rwanda var derfor ikke i strid med EMRK artikel 3. Domstolen bemærkede herudover, at det rwandiske retssystem i de senere år har gennemgået væsentlige forbedringer og nu bl.a. lever op til de krav, der stilles af FN's Krigsforbrydertribunal for Rwanda for udlevering af mistænkte. Udleveringen ville derfor heller ikke være i strid med EMRK artikel 6.

Graziani-Weiss mod Østrig (dom af 18. oktober 2011). Klager gjorde gældende, at det var i strid med bl.a. EMRK artikel 4 (*forbud mod slaveri og tvangsarbejde*), at han som advokat var pålagt at være værge for en mentalt syg person uden at få honorar for dette. Menneskerettighedsdomstolen bemærkede, at det faldt inden for praktiserende advokaters normale arbejdsområde at repræsentere personer ved bl.a. domstolene, og at klager, ved påtagelse af advokathvervet, måtte have været klar over, at han kunne blive pålagt sådanne opgaver. Da den pålagte arbejdsbyrde endvidere ikke var uforholdsmæssigt stor, var ordningen ikke konventionsstridig.

Stojkovic mod Frankrig og Belgien (dom af 27. oktober 2011). Frankrig var ansvarlig for, at belgisk politi i forbindelse med afhøring af klager – på baggrund af en fransk retsanmodning – ikke havde sørget for, at klager fik beskikket en forsvarer. Frankrig havde derfor krænkede EMRK artikel 6 (*ret til retfærdig rettergang*).

Khelili mod Schweiz (dom af 18. oktober 2011). Menneskerettighedsdomstolen fandt, at det var i strid med EMRK artikel 8 (*retten til privatliv*), at klager i 15 år stod registreret i politiets register som ”prostitueret”, uanset at klager flere gang havde bedt om, at registreringen blev slettet og efterfølgende havde fået oplyst, at sletning var sket. Menneskerettighedsdomstolen lagde bl.a. vægt på, at registreringen var sket på baggrund af en tvivlsom politiforretning, og at det var en belastning for klager, at hun fortsat stod registreret som ”prostitueret” i et register, hvortil flere offentlige myndigheder havde adgang.

Emre mod Schweiz (dom af 11. oktober 2011). Klager, der var tyrkisk statsborger, var som barn kommet til Schweiz med sine forældre. I 2003 blev han udvist af Schweiz for bestandigt som følge af kriminalitet. Sagen blev indbragt for Menneskerettighedsdomstolen, der i 2008 fandt, at udvisningen var i strid med EMRK artikel 8 (*retten til familieliv*). De schweiziske myndigheder ændrede efterfølgende afgørelsen til udvisning i 10 år. Klager indbragte igen sagen for Menneskerettighedsdomstolen. Domstolen fandt, at de schweiziske myndigheder, i forbindelse med genoptagelsen af udvisningssagen, ikke i tilstrækkelig grad havde inddraget de hensyn, der lå til grund for Menneskerettighedsdomstolens afgørelse i 2008. Derfor forelå der igen en krænkelse af artikel 8.

Vellutini og Michel mod Frankrig (dom af 6. oktober 2012). Klagerne, der begge var fagforeningsledere, var blevet idømt bøder for at have uddelt løbesedler, der indeholdt ærekrænkende udtalelser mod en borgmester, der havde udtalt sig om en fagforeningskonflikt. Menneskerettighedsdomstolen lagde vægt på, at borgmesteren selv havde valgt at tage del i en offentlig debat, og at politikere må acceptere mere kritik end private. Desuden fandt Domstolen ikke, at udtalelserne gik videre, end hvad man kunne forvente under en fagforeningskonflikt. Der var derfor tale om en krænkelse af EMRK artikel 10 (*ytringsfrihed*).

Association Rhino og andre mod Schweiz (dom af 11. oktober 2011)

Klagerne tilhørte en forening af BZ’ere, der var blevet opløst ved dom. Opløsningen af foreningen var begrundet i, at foreningens medlemmer - på trods af flere afgørelser om udsættelse – ikke havde forladt de ejendomme, de havde besat. Klagerne gjorde gældende, at opløsningen af foreningen var i strid med EMRK artikel 11 (*foreningsfrihed*). Menneskerettighedsdomstolen bemærkede, at myndighederne ikke havde forsøgt at gennemtvinge de tidligere udsættelsesafgørelser, og at ejendommene fortsat var besat af gruppen. På den baggrund fandt Domstolen det ikke godtgjort, at en opløsning af foreningen var nødvendig for at opfylde formålet. Indgrebet var derfor ikke ”nødvendigt i et demokratisk samfund”, og der forelå en krænkelse af EMRK artikel 11.

Genovese mod Malta (dom af 11. oktober 2011). Klager, der havde en britisk mor og en maltesisk far, fik afslag på maltesisk statsborgerskab med den begrundelse, at han var født udenfor ægteskab, og at hans mor ikke var maltesisk. Domstolen udtalte, at selv om retten til statsborgerskab ikke som

sådan er beskyttet af konventionen, har retten til statsborgerskab en sådan betydning for klagers sociale identitet, at spørgsmålet om statsborgerskab falder under anvendelsesområdet for EMRK artikel 8 (*retten til privatliv*). Domstolen fandt herefter, at det var i strid med EMRK artikel 14 (*forbud mod diskrimination*), sammenholdt med EMRK artikel 8, at meddele klager afslag på statsborgerskab med den begrundelse, at han var født uden for ægteskab.

Valkov og andre mod Bulgarien (dom af 25. oktober 2011). Domstolen fandt ikke, at det var i strid med EMRK, 1. tillægsprotokol, artikel 1 (*beskyttelse af ejendom*), at der i Bulgarien ved lov var blevet indført loft for visse pensionsudbetalinger. Domstolen bemærkede, at indgrebet var begrundet i social retfærdighed, og at de nationale myndigheder var bedre til at vurdere landets behov og situation.